

2026-10-18

Högskoleprovet

Provpass 2

- Du måste fylla i dina svar i svarshäftet **innan** provtiden är slut.
- Följ instruktionerna i svarshäftet.
- Du får använda provhäftet som kladdpapper.
- Fyll alltid i ett svar för varje uppgift. Du får inte minuspoäng om du svarar fel.
- På nästa sida börjar provet, som innehåller 40 uppgifter.
- Provtiden är **55 minuter**.

Verbal del

Detta provhäfte består av fyra olika delprov. Dessa är ORD (ordförståelse), LÄS (svensk läsförståelse), MEK (meningskomplettering) och ELF (engelsk läsförståelse). Anvisningar och exempeluppgifter finner du i ett separat häfte.

Prov	Antal uppgifter	Uppgiftsnummer	Rekommenderad provtid
ORD	10	1–10	3 minuter
LÄS	10	11–20	22 minuter
MEK	10	21–30	8 minuter
ELF	10	31–40	22 minuter

Börja inte med provet förrän provledaren säger till.

Tillstånd har inhämtats att publicera det upphovsrättsligt skyddade material som ingår i detta prov.

1. konstitution

- A riktning
- B erfarenhet
- C uppbyggnad
- D motstånd
- E föreställning

2. givmild

- A generös
- B vänlig
- C belåten
- D fredlig
- E omtänksam

3. få något om bakfoten

- A glömma något
- B förhindra något
- C irritera sig på något
- D missuppfatta något
- E bli försenad av något

4. ordinär

- A verksam
- B allsidig
- C medelmåttig
- D lydig
- E populär

5. skavanker

- A klagomål
- B obehag
- C småsaker
- D brister
- E oklarheter

6. underfundig

- A försiktig
- B strulig
- C stillsam
- D sällsynt
- E finurlig

7. morän

- A dalgång
- B ismassa
- C liten sjö
- D fjällbäck
- E jordart

8. kassera

- A strunta i
- B packa ner
- C ta ur bruk
- D samla ihop
- E ta tillvara

9. asketism

- A blygsamhet
- B avhållsamhet
- C noggrannhet
- D finkänslighet
- E medmänsklighet

10. på pin kiv

- A i hemlighet
- B överdrivet exakt
- C utan förvarning
- D helt hänsynslöst
- E bara för att retas

Höst

OM HÖSTEN

Nu är det höst och de gyllene fåglarna
flyga alla hem över djupblå vatten;
på stranden sitter jag och stirrar i det granna glittret
och avskedet susar genom grenarna.
Avskedet är stort, skilsmässan förestående,
men återseendet är visst.
Därför blir sömnen lätt när jag somnar med armen under huvudet.
Jag känner en moders andedräkt på mina ögon
och en moders mun mot mitt hjärta:
sov och slumra mitt barn, ty solen är borta.

EDITH SÖDERGRAN

LERAN

Varje höst upprepas samma sak ute på ängarna. Leran har väntat på det, längtat under snön, i vårregnet och i sommartorkan. Så här vill leran ha det. Så har det varit sen den dagen den första hösten då leran vaknade ur sjön. Den första hösten i ljuset, i luften och vinden. Den första hösten då några seglare hade stannat för gott och långsamt vandrade fram över slätten. De satte lätta märken i lerans tunna skal. Sen kom de snabba vilda hästarna i dånande flykt över slätten. Bara på ett kort besök kom de. Först med de tunga lugna hovarna och de bofasta med sina mödosamma rörelser var allt som det skulle vara. Leran andades och levde med människorna och de tama djuren. Den längtade efter vårens steg, sommarens och höstens. Den bästa tiden var hösten, plöjningens tid. Leran njuter av hovarnas tunga slag, regelbundet fördelade. Stämplor av tillhörighet och förtroende.

MARGARETA EKARV

Uppgifter

11. Vad av följande sammanfattar bäst vad texten "Leran" handlar om?

- A Hösten som tar farväl och sörjs av leran.
- B Lerans förhållande till dem som brukar den.
- C Lerans längtan efter nästa årstid.
- D Människans och djurens relation till leran.

12. Vilket tema har de båda texterna gemensamt?

- A Det fridfulla avskedet.
- B Det ofrånkomliga vemodet.
- C De flyktiga skeendenas ovisshet.
- D Den cykliska upprepningens trygghet.

Den svenska modellen

Sverige och den svenska erfarenheten är ett framträdande tema i den samhällsvetenskapliga litteraturen, även den internationella. Sverige är alldeles uppenbart mer intressant än andra halvstora europeiska stater och har varit det länge. Intresset började med den svenska medelväg som trampades upp i trettioalets sociala och politiska oreda. Det fortsatte med det osedvanligt långa maktinnehav som svensk socialdemokrati fick och hur det konsoliderades med partiöverskridande överenskommelser. Den svenska modellen, som den kom att kallas, med centrala förhandlingar och arbetsfred, var ytterligare en bidragande faktor. Hur kunde världens starkaste fackföreningar samverka så smidigt med det mest maktkoncentrerade näringslivet i världen? Välfärdsstaten – det andra benet i den svenska modellen – var ytterligare något som fångade uppmärksamheten, med sitt ambitiösa och allt bredare program för jämställdhet, barnomsorg, skola och en rad andra insatsområden. Litteraturen fick en ny skjuts framåt av 1970-talets fördjupade experiment med löntagarinflytande och arbetsplatsdemokrati, kontroversiella i riket men föremål för beundran utomlands.

De stora skiftena i det svenska samhällsbygget under 1980-talet – som kulminerade med EU-inträdet 1994 – gjorde väl att entusiasmen svalnade något. Sverige blev ett land i mängden snarare än en särpräglad modell, men landet finns ändå kvar som ett slags symbol för en samhällsmodell präglad av rättvisa, sammanhållning och praktiska kompromisser. Sedan finns det en mängd andra studier, som uppmärksammar Sverige antingen som en särskilt toxisk variant av en europeisk sjuka bestående av skattekilrar och regleringar eller som ett slags europeiskt Silicon Valley, fullt av riskvilligt kapital och innovatörer. Sverige lämpar sig onekligen för projektioner av många olika kulörer.

Ofta ses Sverige som en sorts lycksalighetens halvö – för att tala med den kanske allra mest ryktbara svenska samhällsforskaren, Göran Therborn. Ända sedan 1960-talet har han satt de svenska samhällsförhållandena under granskning, med en kritisk, historiskt informerad blick för de breda sociala, ekonomiska och politiska dragen. Efter hand har han blivit allt mer av en utpräglad vänstersocialdemokratisk debattör och pekat på möjligheterna att förnya socialdemokratin genom breda allianser som skjuter in sig på orättvisor och klasskillnader.

Ett huvudspår i Therborns arbeten under denna långa tid har varit att se Sverige som en särskild samhällsform, i vilken storkapital och organiserad arbetarrörelse bildat en instabil men likväl ganska lyckosam kombination över lång tid. Genom den har tillväxt, sysselsättning och om-

fördelning kunnat förenas med hjälp av sinnrika politiska kompromisser och uthålliga institutionella arrangemang.

I en nyutkommen bok, *Klass, allianser och välfärdsstat – analys och teori i arbete 1967–2021*, får fans av Therborns både analytiska och debatterande penna sitt lystmäte. Förlaget Arkiv har samlat ett antal bidrag från dessa sju decennier, med utblick i världen, in i arbetarrörelsens rum, med ett öga för spänningar och motsättningar i det reformistiska projekt som heter Sverige. Bidragen i denna bok är av rätt varierande slag. Det viktigaste är den magistrala uppsatsen "Socialdemokratin träder fram" som skrevs i början av 1980-talet, mot slutet av det långa socialdemokratiska maktinnehavet. Den frilägger hur stora och djupa skiften i samhällsliv fått fäste i politiken, via kompromisser och statsbyggande. Tillsammans med några andra arbeten från samma tid tecknas det som i efterhand framstår som socialdemokratins krön. Ett annat knippe artiklar, skrivna mot slutet av samma decennium, andas osäkerhet. Partiet firade sitt 100-årsjubileum 1989, men kunde det verkligen behålla sitt grepp om samhällsutvecklingen på sikt? Therborns ton i dessa bidrag är ändå försiktigt och försonande positiv – socialdemokratin är skicklig på att fånga möjligheter och skapa breda allianser.

Senare bidrag pekar allt mer på irrvägar och återvändsgränder och den återkommande oförmågan att formulera ett budskap i tiden och i linje med omdaningar i det svenska samhället. Här ställs också frågan hur långt högerut socialdemokratin tål att röra sig. Therborn konstaterar att den svenska socialdemokratin är mer uthållig som organisation än exempelvis den franska, som mer eller mindre upplöstes. Samtidigt framhåller han att den politiska radikalismen är mycket mer framträdande och lättare att mobilisera i Frankrike än i Sverige. Starkare parti, men svagare socialdemokrati, med andra ord.

De senare artiklarna är mörkare, präglade av de senaste decenniernas gradvisa förskjutning av det politiska landskapet i Sverige. Den försiktiga optimismen avtog i och med socialdemokratins högergirar under krisens 1990-tal, det långa borgerliga maktinnehavet efter det och de instabila alliansernas tid efter 2014. Vad vill Socialdemokraterna? Therborn har litet mindre att säga om hur framtidens allianser kan komma att utvecklas och hur socialdemokratin kan träda fram ånyo. Här är han naturligtvis inte ensam. Socialdemokratin är en viktig mittpunkt i svensk politik och kommer att ligga kvar någonstans kring 30 procent av valmanskåren inom överskådlig tid, men hur kan det omvandlas till en maktposition? I en storkoalition med det andra maktbärande partiet? Pandemin och Rysslands krig mot Ukraina har ritat

om det politiska landskapet igen – tillfälligt eller permanent återstår att se – och allt fler uppgörelser görs mellan socialdemokrater och moderater. Mellan dem finns många beröringspunkter men också avgrundsdjupa skillnader, och en svensk storkoalition som den i Tyskland verkar osannolik.

En viktig och underförstådd beståndsdel i det socialdemokratiska undret har handlat om kopplingen mellan politik och förvaltning, men den kopplingen har med tiden blivit allt otydligare. Staten, regionerna och kommunerna är i dag sammankopplade i komplexa framförhandlade uppgörelser om stort och smått, som binder upp alla parter utan att ge något riktigt ideologiskt svängrum. De löser uppkomna konflikter och problem, men de politiska visionerna är svåra att få syn på och

arbetet utförs på långt avstånd från folkväldet. I ett sådant läge framstår en röst på socialdemokratin – eller en hemvist i arbetarrörelsen mer allmänt – som vag och ointressant, vilket öppnar för populistiska krafter; ett maktparti utan social förankring har svårt att få genomslag. Socialdemokratin är samtidigt en ofrånkomlig del av allt som ska göras politiskt i Sverige, men den politiska spelplanen är rörigare. Och så lär det förbli. Vi kommer antagligen aldrig att se en motsvarighet till socialdemokratin statsbärande och socialt förankrade roll i Sverige under 1900-talet. För den som vill förstå dess *ups and downs* finns ingen bättre följeslagare än Göran Therborn.

MATS BENNER

Uppgifter

13. Vad beskriver recensenten i textens två inledande stycken?

- A Det svenska samhällets speciella ställning som studieobjekt.
- B Den svenska politikens rötter i en europeisk idétradition.
- C Den svenska modellens betydelse för svenskar-
nas självbild.
- D Den svenska socialdemokratin rörelse från uto-
piskt teoribygge till kompromissinriktad praktik.

14. Vad är ett återkommande tema i Göran Therborns texter, enligt recensenten?

- A Det unika samarbetet mellan arbetarrörelsen
och näringslivet i Sverige.
- B Det kulturella och ekonomiska utgångsläge som
möjliggjorde den svenska välfärdsstatens fram-
växt.
- C Det stora internationella intresse som den svenska
välfärdsstaten har väckt genom åren.
- D Den relativt stora enighet som har funnits mellan
olika politiska partier i Sverige.

15. "Starkare parti, men svagare socialdemokrati", skriver recensenten när han jämför socialdemokratin i Frankrike och Sverige. Vad vill han säga med det?

- A Att det franska partiet är förhållandevis stort,
men ideologiskt svagt.
- B Att det franska partiet är organisatoriskt stabilt,
men mindre än förut.
- C Att det svenska partiet är förhållandevis stort,
men ideologiskt svagt.
- D Att det svenska partiet är organisatoriskt stabilt,
men mindre än förut.

16. Vilket påstående om det socialdemokratiska partiet sammanfattar bäst den utveckling som beskrivs i recensionen?

- A Partiet har motvilligt tvingats att överge den
svenska modellen.
- B Partiet måste i allt större utsträckning söka stöd
från nya väljargrupper.
- C Partiet kommer med tiden sannolikt att återgå
till sin gamla politik.
- D Partiet har fått allt svårare att påverka det svenska
samhällets utveckling.

Utomjordiskt liv

Med sina tjocka skorpor av is, under vilka hav av flytande vatten döljer sig, räknas Jupiters och Saturnus månar Europa och Enceladus till de platser i solsystemet som har potential att hysa utomjordiskt liv. Men att utforska dessa månar är inte så enkelt som man skulle kunna tro, åtminstone inte om man vill undvika att kontaminera miljöerna, och det är framför allt två aspekter av detta som måste tas med i beräkningen.

Den första går ut på att inte utlösa falska alarm. Om man så småningom skickar ut sonder med kapacitet att upptäcka utomjordiskt liv, och liv verkligen skulle upptäckas i någon av solsystemets potentiellt beboeliga världar, vore det högst frustrerande att då inse att dessa utomjordiska livsformer i själva verket bara härstammar från jordiska mikrober som oavsiktligt förts dit med landningssonder i ett tidigare skede.

Den andra aspekten är givetvis den etiska: Bör vi verkligen kontaminera utomjordiska ekosystem med våra mikroorganismer? De allra flesta skulle nog hålla med om att det inte vore att föredra. Därför är rymdforskarna väldigt noga med att försäkra sig om att observationssonderna efter avslutat uppdrag inte ska utgöra någon kontaminationsrisk. Exempelvis lät man sonden Galileo brinna upp i Jupiters atmosfär 2003. Nyligen gick Cassini samma öde till mötes hos Saturnus och detsamma väntar Jupitersonden Juno. Trots att sonderna före avfärd rengörs mycket grundligt med plasma, strålning och värme är det omöjligt att få en sond helt ren. Och även om rymdens vakuum, strålning och temperaturförhållanden eliminerar de flesta överlevande mikroorganismer, kommer en del sannolikt att överleva ända tills slutdestinationen har nåtts. Forskning som bedrivits på rymdstationen ISS har visat att vissa sporbildande bakterier kan förbli livskraftiga under åtminstone den tid det tar att åka till Mars.

När det gäller Mars finns en regel att ingen landningssond får bära med sig mer än 300 000 sporer, och för de platser på planeten där mikroorganismer skulle kunna livnära och föröka sig är antalet begränsat till 30.

I framtiden kommer det bli svårt att undvika kontaminering av andra platser i solsystemet, åtminstone om vi vill fortsätta utforska vårt kosmiska grannskap. Det enda sättet på vilket vi kan försäkra oss om att mikroorganismer från jorden inte sprids till andra månar och planeter vore nämligen att helt sluta skicka ut sonder.

Sannolikheten är dock stor att det redan finns mikrober från jorden på Mars och Marsmikrober på jorden. Skälet till detta går under namnet *lithopanspermia*: överföring av levande organismer från en planet till en annan genom meteor- och asteroidnedslag. I de allra kraftigaste

nedslagen kan material från en planet slungas ut i rymden för att så småningom hamna på en annan himlakropp. Det är alltså inte uteslutet att levande organismer från jorden hamnat på Jupiters och Saturnus isiga månar långt innan vi ens började skicka ut sonder i solsystemet.

Genom att studera uråldriga klippor i Kanada har ett japanskt forskarlag lett av Takayuki Tashiro vid Tokyos universitet funnit kemiska spår av mikroorganismer som indikerar att det redan för 3,95 miljarder år sedan kan ha funnits liv på jorden. Det förekommer en hel del kontroverser kring upptäckten, men det finns också sådant som talar för den. För mellan 3,8 och 4,1 miljarder år sedan inträffade till exempel det sena tunga bombardemanget, *Late heavy bombardment*, som tros ha orsakats av planetarisk migration, det vill säga att planeterna i ett ungt solsystem flyttar sig för att senare hamna i stabil resonans i förhållande till varandra och till värdstjärnan. I detta fall lär i synnerhet gasjättarna Jupiter och Saturnus ha spelat en stor roll genom att deras gravitation under förflyttningen gjorde att asteroider, meteoriter, kometer och kanske till och med småplaneter kastades omkring och kolliderade med andra objekt.

På den tiden låg såväl Jupiter som Saturnus närmare solen, vilket kan innebära att Europa och Enceladus inte hade dagens tjocka djupfrysta ytor. Det kan alltså ha varit lättare för organismbärande asteroider och meteoriter att bryta igenom isen och plantera liv på månarna. Men det finns givetvis ingenting som bevisar att livet i solsystemet uppstod på jorden först, utan sannolikheten är minst lika stor att livet på jorden ursprungligen fördes hit från någon annan plats i solsystemet. För några år sedan gjordes upptäckten att större kollisioner, exempelvis mellan en planet och en komet, kan ge upphov till spontanbildning av vissa typer av aminosyror som är nödvändiga för bildande av proteinkedjor. Då allt liv vi känner till är proteinbaserat ska vi inte underskatta betydelsen av kollisioner i det unga solsystemet. Dessutom kan det finnas livsformer som existerar på andra premisser än de som gör sig gällande på jorden, och i det fallet är Saturnus måne Titan särskilt intressant.

Titan är solsystemets största måne, tillika den enda måne som har en atmosfär. Med sina höga halter av kväve har den stora likheter med jordens atmosfär, så som den tedde sig för ungefär 4 miljarder år sedan. Titan är egentligen för liten för att kunna bibehålla en tjock atmosfär, men tack vare temperaturen på runt -180°C saktas molekylernas hastighet ner så att de stannar kvar, Titans låga gravitation till trots. Under Titans grumliga atmosfär döljer sig sjöar, hav och floder av flytande metan, och det har länge spekulerats i huruvida det kan vara möjligt

för kolvätebaserade mikroorganismer att leva där. Ett forskarteam vid Cornelluniversitetet i USA upptäckte nyligen förekomsten av akrylnitril, även kallat vinylcyanid, i Titans atmosfär. Molekylerna bildas högt uppe i atmosfären och faller sedan ner i form av regn eller snö. Det speciella med akrylnitril är att molekylen har en hypotetisk förmåga att bilda celliknande membran, och upptäckten väcker frågan om det är möjligt för liv att uppstå i Titans kolvätehav. Ingen annanstans i solsystemet hittar vi flytande kolväten, så när det gäller Titan har vi ingenting att jämföra med; om liv skulle uppstå, eller redan har uppstått, på Saturnusmånen skulle det som sagt röra sig om liv anpassat till kolväten snarare än till vatten, och vi skulle alltså ställas inför en för oss helt ny form av biologi.

Forskarna använde sig av datorsimuleringar för att avgöra om molekylen har förmåga att spontant bilda de membranstrukturer som kallas för azotosomer. Vidare fann gruppen att det är i Titans hav som sannolikheten är

som störst att sådana membran ska bildas. Ännu har dock ingen utfört ett faktiskt laboratorieexperiment, vilket är nödvändigt för att bevisa att akrylnitril faktiskt kan bilda membran, och detta beror på att det är svårt att arbeta med kryogent metan och giftig cyanid. När det gäller att simulera exakt vad som är möjligt på Titan är vi på jorden något begränsade, men om det skulle visa sig att akrylnitril verkligen kan bilda membran kanske vi har upptäckten av exotiska livsformer att se fram emot. Bara i sjön Ligeia Mare finns tillräckligt med akrylnitril för att motsvara 36 miljarder jättebläckfiskar. De mätningar som vi idag har tillgång till kommer från sonden Cassini. Tyvärr kommer vi inte att kunna få reda på så mycket mer förrän vi återvänder till Saturnus grannskap.

Vi kan studera Europa och Enceladus för att kanske finna liv som liknar det som finns på jorden, men beträffande Titan är det något helt annat vi bör förvänta oss.

KATJA LINDBLOM

Uppgifter

17. Vilken av följande händelser lyfter texten fram som ett möjligt upphov till livet på jorden?

- A Kemiska reaktioner i jordens urberg.
- B Kollisioner mellan himlakroppar.
- C Isbildning på månar.
- D Molekylära reaktioner mellan kolväten.

18. Vad gör de japanska forskarnas fynd särskilt intressanta, av texten att döma?

- A Att fynden uppvisar stora likheter med prover tagna på Mars.
- B Att fynden ger en förklaring till de största planeternas rörelser i solsystemet.
- C Att fynden antas härstamma från tiden för det sena tunga bombardemanget.
- D Att fynden gjorts på platser som har varit oförändrade under fyra miljarder år.

19. Vad framhåller texten om människans sökande efter utomjordiskt liv?

- A Att vi sannolikt får väldigt svårt att nå de platser där sådant liv kan finnas.
- B Att sådant liv antagligen finns på platser som vi inte föreställer oss i dag.
- C Att vi nu har kunskaper som gör att vi med stor säkerhet kan säga var sådant liv finns.
- D Att vi kanske inte ska utgå från att sådant liv ser ut som det liv vi känner till.

20. Vilket av följande påståenden om vårt solsystem överensstämmer bäst med vad texten som helhet förmedlar?

- A Det är mer troligt att livet uppstod på jorden än på någon annan plats i solsystemet.
- B Månar utgör den typ av himlakropp där förutsättningarna är störst för att liv ska uppstå.
- C Spår av liv finns troligtvis på fler platser än på jorden.
- D I vårt solsystem finns förmodligen enbart livsformer som bygger på proteinkedjor.

21. På fasadens fris finns en ____ med en meter höga bokstäver, till minne av påven Paulus V som var en av Peterskyrkans byggherrar.
- A inskription
 - B obelisk
 - C notation
 - D parafras
22. Ett brottsoffer har ofta rätt att kräva gärningspersonen på ekonomisk ersättning i form av skadestånd. Skadeståndet är en ____ för de skador som uppkommit och för den personliga ____ som brottet inneburit.
- A upprättelse – konsekvens
 - B försäkring – utsatthet
 - C kompensation – kränkning
 - D lindring – förlust
23. I många länder ses sexuell och ____ vård inte som livsnödvändig. I värsta fall är en viss typ av vård, som aborter, olaglig. Att den här vården är så ____ gör att den lätt ____ under en kris.
- A progressiv – negligerad – framhävs
 - B operativ – feldimensionerad – underskattas
 - C konstruktiv – oreglerad – överbelastas
 - D reproduktiv – politiserad – nedprioriteras
24. Konstnären Jens Fänge har ____ en hel del ____, både lokalt och internationellt, och man kan därför fråga sig varför denna separatutställning har dröjt så länge.
- A rönt – uppmärksamhet
 - B lyft – arvoden
 - C mött – motstånd
 - D väckt – frågetecken

25. Giftiga och svårnedbrytbara kemikalier som inte kan återvinnas förbränns i speciella ugnar vid höga temperaturer. De ämnen som inte kan oskadliggöras lämnas för ____.
- A deponering
 - B segregering
 - C kompostering
 - D refusering
26. Ett slags ____ till de betyg som används i dagens svenska skola är de vitsord om kristendoms kunskap, senare också om förmågan att läsa ____, som infördes i husförhörslängderna enligt 1686 års kyrkolag.
- A motsvarighet – meddelsamt
 - B föregångare – innantill
 - C efterspel – medgörligt
 - D undantag – bokstavligen
27. Bostadsrättsföreningens styrelse har beslutat att den som ____ med att placera sopor på otillåtna platser kan debiteras för bortforslingen.
- A påvisas
 - B ertappas
 - C utpekas
 - D synliggörs
28. I Gogols pjäs *Revisorn* blir en man som är på genomresa i en mindre landsortsstad ____ för den på orten väntade och fruktade revisorn, statens kontrollant. Byborna gör sitt yttersta för att ____ mannen, vilket den i själva verket utfattige "bedragaren" gärna går med på. Elegant avslöjar Gogol vår benägenhet att ____ för överheten.
- A avslöjad – undvika – hymla
 - B misstänkt – utnyttja – låtsas
 - C tagen – behaga – krypa
 - D gömd – förändra – enas

29. Under Donald Trumps första presidentperiod 2016–2020 hade USA på område efter område ____ sig från FN och det internationella samarbetet.
- A hävdat
 - B fjärrmat
 - C returnerat
 - D delegerat
30. Förväntningarna på ett genombrott i forskningen om föryngring av kroppens celler drivs upp av de positiva resultat som redovisats i studier på olika djurarter. Dessa resultat bidrar också till att rika investerare har blivit mer ____ att satsa pengar på sådan forskning, ____ att det kan vara ett effektivt sätt att förlänga det egna livet.
- A trugade – förtrogna med
 - B hugade – förvissade om
 - C vågade – försonade med
 - D danade – förteguna om

BLANKSIDA. INGÅR EJ I PROVET.